hakkab juba tunduma puudust meesõpetajaist.

Õpetajate edasiharimistöö, milles eelmisel aastal tekkis täielik seisak, võis 1938. a. jätkuda, sest HM-i kaudu sai Õpetajate Koda selleks otstarbeks küllaldast toetust. Kursusi korraldati kõigi koolitüüpide õpetajaile. Võimalust enesetäiendamiseks kasutasid õpetajad suurel arvul, nii et kursustest võttis osa u. 50% õpetajaist. Suurimaks ürituseks sel alal olid Eesti Õpetajate Liidu poolt 1.—13. augustini Tartus korraldatud täienduskursused 600 osavõtjaga. Need kursused erinevad teistest selle poolest, et kursuste kava on koostatud 3 aastaks. Sel aastal teostati vaid esimene osa. Kursuste vaheajal töötavad kursuslased iseseisvalt. Esmakordselt avaldati trükis peaaegu kõik kursustel peetud loengud (osalt pedag. ajakirjades, osalt koguteoses „Loenguid ja kokkuvõtteid" I) kursuste juhataja Joh. Käisi toimetusel.

9. Õ p e t a j a t e K o d a. Koja esimese nõukogu volituste lõppemisel valiti 1938. a. sügisel uus nõukogu (esimeheks sai F. Klement). Koja uueks esimeheks valiti A. Veiderma. Õpetajate Koja tegevus on piirdunud peamiselt HM-i poolt algatatud seaduste ja määruste arutlemisega, õpetajate edasiharimise toetamisega (HM-i kaudu saadud summade jaotamisel) ja mõningate teiste üritustega. Kuid raske on ütelda, mil määral Õpetajate Koja seisukohti ja soove tegelikult on arvestatud. Ka ei ole Kojas kadunud mõnesugused hõõrumised üksikute sektsioonide vahel.

10. K o o l i u u e n d u s t ö ö j a õ p i l a s o r g a n i s a t s i o o n i d. Kooliuuendustöö all tuleb mõista kooli õppe- ja kasvatustöö arendamist kaasaegse kasvatusteaduse nõuete kohaselt ja demokraatliku haridusideaali vaimus (kuna kooli välist ümberkorraldamist nimetame koolireformiks). See töö on jätkunud pidevalt, peamiselt küll algkoolis ja nagu varemgi õpetajaskonna enda otsinguna ja loominguna, mida on juhitud E. Õpetajate Liidu pedag. toimkonna poolt. Ametlikud organid on kooliuuendusliikumisele seni seisnud kui mitte just vastasrinnas, siis enamasti sellest peaaegu kõrval. Viimasel ajal on siingi märgata heasoovlikumat suhtumist kooliuuendustöösse.

Küll aga on HM-i noorsoo-osakond õhutanud üht kooliuuendusliikumise haru — õpilaste isetegevust noorteorganisatsioonides koolis ja väljaspool kooli. 1937/38. a. oli koole, kus tegutsesid noorte-org-d, ja neist osavõtvaid õpilasi järgmisel arvul: alg- ja täienduskoole 1085 (86%) 50 265 organiseeritud õpilasega; kutsekoole 86 (73,5%) 4803 õpilasega; keskkoole ja gümnaasiume 70 (90%) 12 396 õpila-

Eesti kroonika 1938, lk. 58